

ÎNCHEIERE

10 noiembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului declarat de ÎM CA “Grawe Carat Asigurări” SA,

în cauza civilă la cererea înaintată de Ciobanu Vitalie către ÎM CA “Grawe Carat Asigurări” SA cu privire la încasarea dobânzii de întârziere suplimentare și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 17 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admisă cererea de apel depusă de Ciobanu Vitalie, casată hotărârea din 22 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, fiind pronunțată o nouă hotărâre de admitere parțială a acțiunii,

c o n s t a t ă:

La 08 mai 2020, Ciobanu Vitalie s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către ÎM CA “Grawe Carat Asigurări” SA privind încasarea dobânzii de întârziere suplimentare și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de chemare în judecată a menționat că, la 19 septembrie 2018, a depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎM CA “Grawe Carat Asigurări” SA privind încasarea despăgubirii de asigurare - 783 566 lei, a penalității de întârziere - 251 524,69 lei, a dobânzii de întârziere - 79 472,91 lei (calculată pentru perioada 14 noiembrie 2017 – 30 septembrie 2018), a cheltuielilor pentru serviciile juridice în mărime de 30 000 lei și a taxei de stat - 25 000 lei.

La 31 ianuarie 2019, Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani a admis parțial pretențiile lui Vitalie Ciobanu, iar prin decizia Curții de Apel Chișinău, a fost casată hotărârea primei instanțe, pronunțându-se o nouă hotărâre prin care s-a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Vitalie Ciobanu împotriva ÎM “Grawe Carat Asigurări” SA.

La 26 februarie 2020, Curtea Supremă de Justiție a admis recursul declarat de Vitalie Ciobanu și a casat decizia din 13 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, menținând hotărârea din 31 ianuarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

La 02 martie 2020, ÎM CA “Grawe Carat Asigurări” SA a manifestat telefonic intenția de achita plățile conform hotărârii din 31 ianuarie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani. În aceeași zi, telefonic, reprezentantul ÎM CA “Grawe Carat Asigurări” SA a fost anunțat despre faptul că reclamantul solicită achitarea dobânzii de întârziere (suplimentare) pentru toată perioada de întârziere a achitării despăgubirii de asigurare, până la achitarea efectivă a acesteia.

La 03 martie 2020, reclamantul a depus și o cerere prealabilă în acest sens, privind achitarea benevolă a plăților datorate lui Ciobanu Vitalie, în speță a plăților conform hotărârii din 31 ianuarie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani și a dobânzii legale (suplimentare) de întârziere a achitării despăgubirii de asigurare.

Prin scrisoarea nr. 483 din 04 martie 2020, ÎM CA “Grawe Carat Asigurări” SA a refuzat achitarea dobânzii legale (suplimentare) de întârziere a achitării despăgubirii de asigurare, invocând lipsa unui temei juridic, iar la 12 martie 2020, ÎM CA “Grawe Carat Asigurări” SA a transferat în contul lui Ciobanu Vitalie, suma de 903 038,91 lei (conform hotărârii din 31 ianuarie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani).

Reclamantul consideră refuzul ÎM CA “Grawe Carat Asigurări” SA privind achitarea dobânzii legale de întârziere (suplimentare) pentru neachitarea în termen a despăgubirii de asigurare pentru perioada 01 octombrie 2018 – 12 martie 2020, ca fiind neîntemeiat, invocând pct. 6.13 din contractul de asigurare a autovehiculelor terestre AUTOCASCO nr. AC170175 din 01 martie 2017, încheiat între reclamant și pârâtă, care prevede că “în cazul avariei vehiculului, despăgubirile se acordă în termen de 15 zile lucrătoare de la data când Asiguratul a depus la Asigurator toate documentele solicitate de acesta, necesare pentru regularizarea daunei”.

Respectiv, riscul asigurat a survenit la data producerii accidentului rutier (21 octombrie 2017), iar la 24 octombrie 2017 a fost stabilită întinderea obligației asiguratorului prin întocmirea contului de plată pentru prejudiciile aduse autovehiculului în urma producerii cazului asigurat.

Deși reclamantul avea dreptul să pună pârâta în întârziere de plată începând cu data de 24 octombrie 2017, acesta i-a acordat o perioadă de grație punându-o în întârziere de plată abia din data de 13 noiembrie 2017.

Executarea tardivă a hotărârii de către pârâtă, îi dă dreptul reclamantului la calcularea și încasarea dobânzii (suplimentare) de întârziere, calculată pentru perioada 01 octombrie 2018 – 12 martie 2020, în sumă de 131 027, 26 lei, or răspunderea pentru executarea obligației de plată o poartă pârâta, iar neexecutarea acestei obligații este demonstrată prin hotărâre judecătorească irevocabilă.

Astfel, pârâta are obligația achitării dobânzii de întârziere pentru toată durata de întârziere a achitării despăgubirii de asigurare, respectiv, până la data de 12 martie 2020.

În aceste circumstanțe, reclamantul a solicitat încasarea dobânzii de întârziere suplimentare (calculată pentru perioada 01 octombrie 2018 – 12 martie 2020) în sumă de 131 027, 26 lei și a cheltuielilor de judecată formate din taxa de stat în mărime de 3 930,82 lei și a cheltuielilor de asistență juridică.

Prin hotărârea din 22 iulie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru s-a respins cererea de chemare în judecată, ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia din 17 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost admisă cererea de apel depusă de Ciobanu Vitalie, casată hotărârea din 22 iulie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, fiind pronunțată o nouă hotărâre de admitere parțială a acțiunii, prin care s-a încasat de la ÎM CA “Grawe Carat Asigurări” SA în beneficiul

lui Ciobanu Vitalie dobânda de întârziere calculată pentru perioada 01 octombrie 2018 – 12 martie 2020 în sumă de 131 927,26 (una sută treizeci și unu mii nouă sute douăzeci și șapte și 26 bani) lei, cheltuielile de judecată pentru achitarea taxei de stat în sumă de 3930,82 (trei mii nouă sute treizeci și 82 bani) lei și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 6000 (șase mii) lei; în rest cererea de chemare în judecată a fost respinsă.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că potrivit pct. 6.13 din contractul de asigurare a autovehiculelor terestre AUTOCASCO nr. AC170175 din 01 martie 2017, încheiat între reclamant și pârâtă, în cazul avariei vehiculului, despăgubirile se acordă în termen de 15 zile lucrătoare de la data când Asiguratul a depus la Asigurator toate documentele solicitate de acesta, necesare pentru regularizarea daunei. Reieșind din faptul că prin hotărârea din 31 ianuarie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani a fost încasată dobânda de întârziere pentru perioada solicitată de reclamant în acel proces, instanța de apel a conchis că reclamantul este îndreptățit de a solicita dobânda și pentru perioada de până la executarea hotărârii.

La 06 august 2021, ÎM CA “Grawe Carat Asigurări” SA a declarat recurs împotriva deciziei din 17 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a invocat faptul că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material, nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, a apreciat arbitrar probele prezentate de către participanții la proces, iar concluziile instanței sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii.

Analizând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele pricinii și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de ÎM CA “Grawe Carat Asigurări” SA este neîntemeiat și urmează a fi declarat inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului este de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Alineatul (2) al aceluiași articol prevede că termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Potrivit materialelor cauzei, decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 17 iunie 2021 și expediată participanților la proces la 30 iulie 2021 (f.d. 160, 161), însă materialele cauzei nu se regăsesc în scrisuri care să probeze momentul recepționării acesteia de către recurentă. Astfel, având în vedere faptul că recursul a fost înregistrat la 06 august 2021, în conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, acesta se consideră declarat în termen.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al din Codul de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de recurentă nu pot duce la admisibilitatea recursului, or, acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel. În acest context este de menționat faptul că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurenteii cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Abordarea recurenteii, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acesteia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs înaintată de ÎM CA “Grawe Carat Asigurări” SA.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de ÎM CA “Grawe Carat Asigurări” SA.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Svetlana Filincova,

Judecătorii

Galina Stratulat,

Iurie Bejenaru